

KLÁRA AYCOX

pech

1

E

3

H

HOST

BRNO 2021

KLÁRA AYCOX

pech

1

E

3

H

© Klára Aycox, 2021

Cover photo © Eva Veselá

© Host — vydavatelství, s. r. o., 2021 (elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-0638-5 (PDF)

ISBN 978-80-275-0639-2 (ePUB)

ISBN 978-80-275-0640-8 (MobiPocket)

11ka

LIBEREC, LEDEN AŽ BŘEZEN 2019

Oliver

pátek, 25. ledna, 18.08

Odemknu, vztekle hážu klíče na poličku a patama sundávám jednu zimní botu o druhou. Nechám je tam tak ležet, uprostřed předsíně, a přihodím ještě tašku. V noci se o ně zabiju. Ještě v kabátu dojdou ke kuchyňský lince a ze zvyku se napiju studenýho kafe od snídaně. Pak si vzpomenu, že jsem naposledy snídal doma někdy v pondělí, a v panice vyplivnu kafe do dřezu.

Svalim se do křesla a pod sebou nahmatám dálkový ovládání. Ještě nebylo sedm, bez přemejšlení přeskáču pár kanálů a zakotvim na jedničce, tam aspoň někdo souvisle něco vypráví. Regionální vysílání.

Vůbec slečnu na obrazovce nevnímám, v hlavě si promítám, co se dneska stalo. Jak Helena popuzeně našpulila pusu, když uslyšela před barákem zaparkovat auto, jak v kalhotkách přešla krokem baletky k oknu, pak odskočila jako opařená a něco křičela. Vidím to jak němej film, její otevřená pusa, pak pokojem letí moje džíny, triko, otvírá mi dveře na terasu a běží ke dveřím pro moje boty. Malá začíná křičet. Já už ale přelejzám zábradlí v ponožkách mokrejch vod sněhu, a tak mi Helena boty háže ze dveří jídelny. Stojí tam bez podprsenky. Zkouším si představit, jak by to dopadlo, kdyby terasu nepřehodila. Sbíráám boty ve sněhu a lezu do nich. Bez bundy. Pak slyším, jak bouchají dveře, obíhám zahradu a odemkám svýho renaulta.

„...demonstrace před libereckým policejním ředitelstvím jsou odpovědí na včerejší nepokoje v městské části Vratislavice, kde, jak jsme informovali, došlo ke střetu asi dvacetičlenné skupiny romských obyvatel s davem neonacistů. Více informací vám přineseme v naší hlavní zpravodajské relaci živě, ode mě je to zatím...“

Někde zvoní můj mobil. *Star Wars*. Tam tam tam, tam ta dá. Otráveně se dovedu k tašce a vylovím telefon. Nemám náladu na práci ani na kamarády, který v pátek zahajují víkendovej tah po hospodách.

Číslo neznám. „Ano?“

„Tady Smrček. Z Liberce. Máš chvilku?“ ozve se na druhým konci a mě okamžitě napadne, že to není náhoda, že Liberec je ve zprávách a Smrček si na mě vzpomněl.

„Jistě, pane majore. Pro vás vždycky.“ V Liberci jsem začínal.

„Výborně, myslel jsem si to.“ Je slyšet, jak se Smrček na druhým konci zachechtá.

„Dostal jsem volnou ruku zažádat si vo posilu do týmu. Zejtra si o tebe chci oficiálně říct.“

Překvapí mě to. „Moc si toho vážím, ale nemůžu vám slíbit, že mě vedení pustí. Děláme na jednom... Jde o ty demonstrace?“

„Má to větší pozadí. Můžu s tebou počítat?“

Bezmyšlenkovitě dojdou k ledničce, otevřu ji a zase zavřu. To přece nezáleží na mně. „Nevim, jestli to není předčasný, pane majore, já opravdu nevím, jestli mě kapitán...“

„Díky, já si to ofiko zařídím. Bude tě to bavit.“

„Nic bližšího mi neřeknete?“

„Pošlu ti složku. A Radka ti vod pondělka zařídí ubytovnu, vidte, Radko?“

Škubnu sebou a odtáhnou mobil od ucha, bylo to trochu moc nahlas. „Vy jste ještě v kanceláři, pane majore?“

„Taky bys byl. A taky budeš... Vídáš ještě čas od času rodiče, Pechu?“

„Jistě. Všechno při starým.“

„To jsem rád. Asi jim zavolej, Oliverě.“

Položím mobil na stůl a znovu otevřu ledničku. Párky, citron, kečup, taveňák, hořčice, pivo. *Asi jim zavolej, Oliverě*. Vytáhnu párky a pivo a sednu si zas do křesla. Když oloupu a sním jeden párek, rozhodnu se najít v kontaktech mámu.

„Ahoj Oliverku! Jak se máš?“ zeptá se mamka automaticky.

„Neruším, mami?“ Řeknu to jenom ze slušnosti, mamka je spíš ráda, když se vůbec ozvu.

„Určitě ne. Máme tu akorát strejdu,“ řekne vesele.

„Že ho pozdravuju. Mami, koukám na zprávy. Co se děje?“ zeptám se trochu nervózně.

„To netuším. Co že se má díť?“ zašveholí mamka.

Možná nevolám tomu nejinformovanějšímu člověku pod Ještědem, ale třeba by mi mohla říct aspoň něco. „Ve Vratislavicích se porvalo dost kluků Oskarova věku. Je doma?“

„Ještě ne,“ odpoví máma bezstarostně.

„A kde je?“

Mamka se zarazí. „Jestli voláš kvůli bráchovi, proč nezavoláš jemu?“

Dobrá otázka. „To mě napadlo až teď. Volám, protože se asi na chvíli podívám k vám na sever.“

„Ale tos měl zavolat dřív, o víkendu budem lyžovat. Chceme —“

„Ne o víkendu. Pozdějc... tak já zavolám bráchovi. Kdes říkala, že je?“ zeptám se, protože mám pocit, že mi to vypadlo, ne proto, že chci rejpat. Přejdu zpátky k televizi a nepřítomně sleduju rychle se střídající obrázky. Bez zvuku působí trochu zběsile, neuspořádaně.

„Neříkala jsem, kde je,“ odpoví máma trochu podrážděně. „Je mu sedmnáct, nesleduju ho každou minutu. Až budou tvý děti —“

Na přednášky nemám zrovna náladu. „Fajn. Čau.“

Najdu Oskarovo číslo a čekám, až to zvedne, ale nic.

Zato přijde zpráva vod Heleny: AHOJ LUCKO, VSE OK. ZITRA KAFE? NEBO ZOO? MAME CAS.

Helena mi říká Lucko, když má strach, že jí manžel vlezde do telefonu. Jsem naštvanej, chvíli zírám na displej a pak odepíšu: HELCO, MALEJ MA TEPLITU, OZVU SE, AZ BUDE ZDRAVEJ, L.

Doloupu další dva párky a zaleju to plnží. Zapnu notebook a koukám do pošty. Od Smrčka zatím nic. Zkusim hodit do vzhledáče „liberec demonstrace rasové nepokoje“ a chvíli se

prodírám džunglí míň nebo víc populistickéjch článků regionálních plátků.

Pak narazím na video z včerejší bitky. Asi na druhý minutě je přiblíženěj záběr na hlouček kluků, který média označily za neonacisty. Přehraju si ten kousek třikrát, pak video stáhnou, oříznu a pošlu přes messengeru Oskarovi.

Do minuty mi volá. „Komu si to ještě poslal?“

„Oskare, seš v průseru. Cos tam dělal?“ vyjedu na něj.

„Poslals to tátovi?“ zajímá se hlavně Oskar. Poznám, když má nahnáno. Dokonce i po telefonu.

Vědomě se rozhodnu pro přísněj tón: „Pošlu mu to, jestli mi neřekneš, cos tam dělal.“

„Fajn, hlavně do toho netahej naše,“ zakňourá brácha.

„Sakra, Oskare, máš většij problémy, než jestli už to naši viděli. Odkdy seš, do prdele, nácek?“

„Nejsem nácek, ty vole!“ vykřikne Oskar. „Byl sem tam s Gáborem, stačí?“

A to jako myslí jak? „Nestačí. Kdo je Gábor?“ ptám se netr-pělivě.

„Hergot, Olivere, nemáš vlastní život?“ vzteká se Oskar.

Zasměju se. To sedí. „Mám, prcku, a mám taky práci a teď je zrovna středem zájmu liberecký stanice pár takovejch ichtylů, jako seš ty a tvý podělaný kámoši. Kde seš teďka?“ zeptám se trochu mírnějc, přece jenom nechci, aby se úplně zabejčil.

„V buse,“ řekne otráveně.

„Domů?“

„Nejsem u výslechu,“ zamumlá Oskar.

Zasmál bych se, ale vtipný to není. Loknu si z lahve. „Brzo budeš. Tak dělej. Jedeš domů?“

Oskar zaváhá, ale pak odpoví: „Jo, jedu. Píšem z matiky.“

Sjedu myši na poslední odstavec článku o včerejším střetu. Hledám informace o zraněnejch. „Fajn. Půjdeš do pokoje, pus-tíš nahlas rádio a zavoláš mi.“

Položím mobil a začtu se do článku. *Tři Romové v nemocnici*. Zkontroluju informace z různějch webů, víceméně to sedí.

Přihlásím se na facebook a hledám v přátelích nějaký holky ze střední. Naši se do Liberce přestěhovali, když mi zbejvaly dva roky do maturity. Bylo to fajn období, na gymplu to nebylo tak těžký jako v Praze a měl jsem ještě dost času na sociální kontakty. Konkrétně na sedmdesát jedna blízkejš kontaktů. Pět z nich, pokud facebook nelže, vystudovalo zdrávku. Vyberu tu zrzavou, matně si vzpomenu, jak jsem u nich doma obdivoval zahradní bazén. Dopoledne, když jsme oba měli bejt ve škole.

AHOJ VERČO, DLOUHO JSME SE NEVIDĚLI. HLEDÁM KONTAKT DO LIBERECKÝ NEMOCNICE, NEDĚLÁŠ TAM? JSEM V PRAZE, ALE BRZO ZAJEDU K VÁM. O.

Přidám mrkající smajlík, pak ho zas vymažu. Je mi dvacet osm a nejsem úchyl. Zkontroluju překlepy, pošlu, pak zkopíruju zprávu, opravím jméno a pošlu postupně ostatním sestřičkám.

Otevřu si další pivo a čekám, až se ozve brácha. Nic.

Na liště s mailovou schránkou se zvedne číslo nepřečtenějších zpráv. Smrček. Stáhnou přílohu a pročítám se úřednickým popisem konfliktů, co předcházely demonstraci. Nic překvapivýho. Početná parta neonacistů z Jablonce se podle policejních úředníků na podzemním koncertě zakázané skupiny BR8K U SKULL dohodla s menší skupinou neonacistů z Liberce, vedenou zřejmě Ladislavem Millerem, na útoku na bytový dům ve Vratislavcích. Útok byl zahájen házením kamenů do oken, což vyprovokovalo místní romské rodiny, a došlo k následné bitce na ulici, která trvala asi dvacet minut. Přivolaná městská policie přijela ve dvou vozech, dvě osoby označené za neonacisty byly zadrženy, ostatní účastníci bitky se rozprchli. Zadržеныmi jsou již zmíněný Ladislav Miller a jistý Matyáš Konvička z Jablonce. Zda byl Matyáš iniciátorem jablonecké skupiny, není prozatím jasné, ani jeden ze zadržěných nespolutracuje.

Píšu si jména na papír. Vtom zazvoní telefon. „Ahoj Oskare.“

„Hele, brácha, nevyšiluj. Média to hrozně nafukujou. Byl sem tam s Gáborem, kvůli jeho kámošovi. Ten dostal v neděli nakládačku vod dvou cikánů. Úplně pro nic za nic. Šel zrovna z praxe. Nechali ho v lese a málem tam zahučel.“

Kreslim si diagram. *Romové šipka Gáborův kamarád...*

„Dobře, Oskare. Poslouchej mě. Nejdřív potřebuju jména,“
nařídím mu.

„Nemůžu,“ řekne Oskar potichu, ale přesvědčeně.

„Naopak. Musíš.“ Tohle je kdo s koho.

Oskar mlčí. Napadaj mě nejrůznější scénáře. Oskar vede skupinu nácků na liberecký Romy. Oskar si oholí hlavu a nechá si vytetovat hákovéj kříž na záda a osmdesát osmičku na biceps. Teda až nějakej bude mít.

„Neni to přímo *můj* kamarád. Viděl jsem ho párkrát v životě,“
vypadne nakonec z Oskara.

„Tak proč se do toho pleteš?“ nechápu.

Oskar dlouze vydechne. „Gábor je kamarád.“

Začínám bejt na slovo *kamarád* alergickéj. „Jasně. To je přezdívká?“

„Jmenuje se Láďa Miller.“

A jsme u toho. Ladislav Miller je podle Smrčkovéjch informací nejspíš hlavou liberecký buňky neonacistů. A můj malej brácha ho považuje za nejlepšího kamaráda. „Co ten jeho kámoš?“

„Leží v nemocnici,“ řekne neurčitě Oskar.

„Má nějaký jméno?“ Doprošovat se spolupráce po pracovní době a ještě uvnitř vlastní rodiny jde mejm nervům na nervy.

„Pavel.“

„Dál?“

„Nevim. Fakt.“

Chtěl bych ti věřit. „Za pár dní přijedu do Liberce. Opovaž se mi nebrat telefon.“

„Je to všechno? Musim se učít.“

To ti tak žeru. Položim mobil, škrtnu obrázek nemocnice v tom svém diagramu a přikreslim pár šipek: *Dva Romové?* →→ *Pavel X* →→ *Ladislav Miller + náckové + Oskar* →→ *bytovka ve Vratislavicích* →→ *Miller a Konvička zatčeni* →→ *Romové + veřejnost* →→ *demonstrace před budovou policie.*

Otevřu si třetí a poslední plzeň a taky facebook. Vlastně mě ani už nezajímá, kdo a s jakým zraněním je v nemocnici. Jediný, co potřebuju zjistit, je zapojení Oskara. Strašně chci věřit, že mi říká pravdu. Přemejšlim, jestli jsem si nemož něčeho všimnout, když jsem ho viděl naposled. Byl jsem u našich o Vánocích. Oskar se choval jako normální puberták. Měl na uších velký bezdrátový sluchátka, a když moh, někam se vypařil. Mrazí mě, když si představím, že tou dobou už to táhnul s náckama. Loknu si z lahve. To není možný. Ne Oskar. Musím tam jet a přijít tomu na kloub. Můj brácha je možná k někomu moc loajální, možná se nechal zatáhnout do blbýho útoku na bytovku, ale není to rasista a blbeček.

Všimnu si, že se mi ozývají ty sestřičky. Mohl bych to odpískat, ale ze zvědavosti si prohlížím, kdo mi píše. Jedna dělá v zubní ordinaci a je vdaná. Posílá mi fotku asi dvouletých dvojčat. Vypadají jako dva buřty, ale posílám palec nahoru. Dvě sestřičky se neozvaly, jedna píše, že šije oblečky na psy. Zbejvá nějaká Lenka, napsala, že dělá na dětský jipce a má noční. Prej se ozve v deset, teď maj příjem. Snažím se vzpomenout si, jak vypadala před deseti rokama. Na fotkách je drobná blondýna s vysoko vyčesaným culíkem. Není mi vůbec povědomá.

Musel jsem usnout, je skoro jedenáct a na monitoru lítají barevný bubliny spořiče. Klepnu do klávesnice a sáhnu po tom svém diagramu. Lenka je online. Snažím se bejt milej. Moc mi to nejde, chce se mi spát. Místo na zraněný z útoku ve Vratislavicích se ale ptám na Pavla, jehož příjmení neznám. Lenka slíbí, že se během služby poptá na dospělým oddělení, žádněj Pavel ve věku šestnácti až osmnácti let na dětským neleží. Chvilí váhám, pak jí pošlu smajlíka se srdíčkama místo vočí. Jsem moc utahanej na to, abych čekal, co na to řekne.

Linda

sobota, 26. ledna, 16.34

Někdo klepe na dveře a vzápětí jsou slyšet klíče v zámku. Odložím knížku, ze který čtu babičce. Nespokojeně něco zamumlá. Zná všechny tyhle starý romány nazpaměť, ale nic nového předčítat nechce. Někdy mě to strašně nudí, jindy vydržím i hodinu. To mě pak ale hrozně bolí pusa, protože babi Gertruda má všechny knížky jenom v němčině a mluvit nahlas hodinu německy je jakože fakt těžký.

Z chodby se ozve Marie. „Dobrý den, paní Gertrudo.“

Dám do knížky záložku a položím ji na polici. Je čas jít, i když mě ten příběh zrovna docela chytnul. Babi totiž nechce, aby ji někdo pozoroval, když jí Marie převazuje nohy, a u jinejch věcí už vůbec ne.

Marie vejde do obýváku. Tohle je jediná místnost v celým baráku, kterou babička používá. A kde se topí.

„Ty jsi tady, Lindo? Jak je Gertrudě?“ zeptá se Marie tím svým hrubým hlubokým hlasem.

„*Ich bin immer noch hier.*“ Babička mluví skoro jenom německy. Schválně.

„Neurážejte se, paní Gertrudo. Jen jsem se zeptala. Už jste byla dneska na záchodě?“

Poklepu babičce na rameno a zašeptám jí, že už jdu. Pokejvá hlavou.

Když jsem dneska přišla, vypadala jako mrtvá. Usnula u televize s hlavou zakloněnou dozadu a s otevřenou pusou. Brácha říká, že babi vypadá jako smrtka, i když je vzhůru, ale já si takhle smrt nepředstavuju.

Jak si teda představuju smrt? Jako maminku. Mladou, vysokou, štíhlou, s rozpuštěnýma vlasama a v noční košili. Nepamatuju si mámin obličej, ale znám jeho obrysy z fotek. Tiskla mě k sobě a říkala, že jsem její největší poklad. Že mě miluje. Neříkala *Mám tě ráda*. Říkala *Miluju tě, Lindo*. Držela mě a držela a opakovala, že jsem krásná. Myslim, že říkala, že jsem krásná jako nějaká kytka, ale už si nepamatuju která.

Nejsem krásná. Mám na levý tváři velkou červenou skvrnu. Dokud byla mamka naživu, moc jsem to nevnímala. Asi proto, že do šesti let jsem neviděla v koupelně na svůj odraz v zrcadle. Ale pak jsem vyrostla. A maminka umřela.

Nejsem stydlivá a nikdo mě nešikanuje. Když na mě někdo civí, naklonim hlavu na stranu a zadívám se na něj jako zlá kočka. Učím se snadno, ale dávám si pozor, abych neměla nejlepší známky. Ovládat ostatní je jednodušší zespodu. Všichni mě respektujou. Mám fajn kluka. Je trochu naivní, ale ne tolik, abych jím pohrdala. A já pohrdám spoustou lidí, nesnáším totiž slabochy. Takže nesnáším svoji macechu.

Mamku srazilo auto. Otec se tenkrát zavřel v pokoji a několik měsíců nevycházel. Když jsem to vyprávěla Marii, řekla mi, že určitě chodil do práce, že mi to tak jen připadalo, protože jsem byla malá. Byla jsem v první třídě. Do školy mě vodil brácha, vyzvedávala mě teta. Pak jsme šly nakoupit a teta u nás doma uvařila, uklidila a počkala, než udělám úkoly. Pak odešla. Až najednou přestala odcházet. Nakonec se s tátou vzali. Nikdy jsem jí to neodpustila.

Jdu domů pěšky. Trvá mi to půl hodiny, jdu podél trati. V zimě je to tu strašně hezký. Všechno je černobílý. Nikoho nepotkám.

Chodim na zdrávkou, ale budu se hlásit na vejšku. Na záchranáře, ale můžu bejt i zdravotní sestra. Jako Marie. Marie pracuje v nemocnici na elděence a taky jí náš otec platí, aby chodila dohlížet na babičku Gertrudu. Převazuje jí nohy. Babičce je sedmdesát šest, a i když se bráchovi zdá, že je jednou nohou

v hrobě, ne a ne umřít. To říká otec. Babička se narodila za války, její manžel byl Němec. Otec říká, že nás nesnáší, ale já k ní chodím ráda. Když je našťvaná, mluví jenom německy nebo nemluví vůbec. Nikoho se nedoprošuje, před nikým se nestydí. Bydlí v baráku u Proseče, což je přesně uprostřed mezi Libercem a Jabloncem, a když napadne sníh, brácha nebo já musíme odklízet pěšinu až k cestě, jinak by se k ní nedostala sanitka. To říká táta. Asi čeká, že to s jeho matkou sekne. Já myslím, že ne, ale házet lopatou sníh mě baví. Jako dneska. Jindy s sebou беру Oskara, je jako pejsek.

Oskar je součástí mého plánu. Jeho hlavní součástí. Viděla jsem film *Zmizelá*, ale nebudu si psát blbej deník a doufat, že ho někdo náhodou najde. Oskar se nevědomky postará, aby se všichni všechno dozvěděli včas.

Oliver

pondělí, 28. ledna, 05.20

Jedu ve svém vošoupaným renaultu do Liberce. Je pět ráno a už jsem na dálnici. Vypadá jako nesmysl, abych vstával ve čtyry, když se mám na stanici hlásit až v devět, ale mám svoje důvody.

Jak se sunu dopředu, déšť se mění na sníh a čím dál víc ho zůstává na zemi. Nemám tady zimu rád. Svoji příští holku vezmu na prázdniny do Mexika. Helenu asi ne, malá by tam chytla akorát průjem. Mám je rád, ale Helena od toho kretěna neodejde. Asi mi nevěří. Já bych si taky nevěřil, i když se snažím dělat fakt dojem. Mám upřímně rozšířený zorničky, když jí slibuju, že se o ně postarám, a malý koupim tu a tam plyšovou hračku. Jenže Helena touží po větších jistotách.

Stěrače přestávají stíhat, všude je bílo. V tuhle hodinu jede pár aut v protisměru, ale na sever nic. Taky bych jel radši do Prahy, nechápu, co naši na tom vyhnanství v Jizerkách viděj.

Když koupili dům na okraji Liberce, dřív než nábytek pořídili všem skvělý trekingový kola a nejlepší běžky. Funkční prádlo bylo nejskloňovanějším slovním spojením naší domácnosti. Našli si přátele do každého počasí. Orientační běžci a učitelé snowboardingu si u nás podávali dveře.

Pak se, nejspíš z radosti nad nově objevenou sportovní potencí, narodila ségra. Mámě bylo čtyřicet čtyři, ale ani na chvíli nezvolnila. Ségra strávila první čtyři roky života prakticky výhradně v nějaký přenosný nádobě. Máma se asi bála, že když s ní bude doma, otec sbalí nějakou lyžařku. To už jsem byl zpátky v Praze na škole, ale pamatuju si ty fotky, kde Tylky hlava kouká z batohu při výstupu na Ještěd nebo z takového toho stanu na kolečkách, co si lidi připínají za kolo, aby mohli pokračovat ve svých životech, a ne se nudit na pískovišti. Tylka je můj oblíbenej člověk, na tu jedinou se do tohohle divného města těším. A možná na Lenku, ale to se uvidí, teprv až se přesvědčím, že ta fotka na facebooku neprošla photoshopem.

Zastavuju před ubytovnou. Jsem v cíli. Ohlásím se na vrátnici a vynesu tašky nahoru. Pokoj je v prvním patře. Odemknu dřevotřískový dveře a hodím svoje dvě tašky na postel. Pak zkusím otevřít okno, a když neuspěju, vypočoduju zase do chodby. Všude je ještě ticho, je sotva šest ráno. Zamknu a vydám se pěšky ulicí k nemocnici. Nechci nechat Lenku čekat, brzo jí končí služba.

Hledám správněj vchod. Liberecká nemocnice není jedna budova jako v každým normálním městě, ale asi dvacet různě velkejch a různě tvarovanejch paneláků nebo domečků. Taky sem nejezdí emhádé. Konečně natrefim na dětskej pavilon, vchod je zamčeněj. Přitáhnu si kabát ke krku, aby mi nebyla taková zima, a vhodím dvacku do automatu na kafe. Displej hlásí, že jsem vhodil pětku. Nádech, výdech. Vylovim další dvacku. Displej hlásí, že jsem nic nepřihodil. Nemám na kafe zvláštní fixaci, obvykle mě ani nenakopne. Svoji bejvalku jsem rád vytácel tím, že jsem si dával kafe před spaním. Ale právě to začala bejt otázka cti. Najdu drobný a házím do automatu koruny

a dvoukoruny. Mám ho. Kontroluju, jestli správně vypadnul kelímek, aby ho proud černý tekutiny nepředběhl a já tohle nejdražší kafe ve městě nenechal vytýct do žlábků.

Někdo mi poklepe na rameno, já sebou trhnu a kelímek se převrhne.

„Olivere, promiň.“

Přede mnou stojí úplně drobounká bytost s kulichem na hlavě. Vůbec ji neznám. Jak se dostala mezi moje přátele na facebooku? Jsem si jistě, že jsem s ní nechodil. „Leni! Vypadáš skvěle.“

Není to pravda, má kruhy pod očima, a jestli měla večer řasenku, už ji nemá. Má skoro neviditelný světlý řasy a utahanej úsměv.

Naklonim se a dám jí pusku na tvář, aby věřila, že to myslím vážně. „Můžu tě vzít na snídani? Nebo máš teď večeři? Jak to vlastně máš, když děláš noční?“ Nasadím širokej úsměv, chci vypadat dobrácky.

Má na sobě silonky a sukni, která je tak krátká, že není pod kabátem vidět. Vůbec to neladí s tou čepicí. To znamená, že kvůli mně večer před službou zalovila ve skříni. Zvedne mi to náladu.

Na rohu Husitský zrovna otevíraj pekárnu s kavárnou. Vyberu stůl co nejdál ode dveří a konečně si ji můžu trochu prohlídnout. Vypadá křečce a trochu smutně, obě dlaně tiskne na hrnek s horkým čajem.

„Jak dlouho děláš na dětském?“ předstírám zájem.

„Tři roky,“ špitne.

„Je to těžký?“ zvednu obočí.

„Někdy.“

Povzbudivě se usměju. Jestli mi teď začne vyprávět, jak jí na směně umřel pacient, nikam se nedostanem.

„Co ty? Co vlastně děláš v Praze?“ zeptá se místo toho a úplně neznatelně se roztřeše zimou.

„Policie,“ přiznám.

„Takže seš tu pracovně,“ řekne a z tváře jí zmizí ta trocha úsměvu, co tam byla. „Mám čekat policejní výslech?“

Instinktivně natáhnu obě ruce dopředu a stisknu její dlaně kolem hrnku. Co chce slyšet? Že tohle nemá s mojí prací nic společného? Že jsem si na ni po deseti letech vzpomněl a přijel napravit nějaký zpackanej rozchod? Chodil jsem s ní? Musím říct něco, co mě polidští. „Brácha je v průšvih. Napadlo mě, že bys mi mohla pomoci.“

„Tvůj malej brácha?“ zeptá se zasněženě.

Pamatuje si Oskara? Jak je to možný? „Jo. Je mu sedumnáct.“

Nakloní hlavu na stranu, zadívá se mi do očí, pak vyprostí ruce zpod mejch dlaní a zaloví v kabelce. Vytáhne papírek z nějakýho bloku a podá mi ho. Až moc dychtivě po něm skočím, vidím, jak ucukla dozadu.

PAVEL SMETÁNKA, budova A, 5. patro, všeobecná chirurgie

Vytáhnu si papírek s diagramem. „Odkdy tam leží?“

„Vod minulý neděle,“ odpoví bez výrazu.

Je mi líto, že jsem ji zklamal, ale teď mi jde hlavně o případ. „Mohla bys nějak zjistit, kdo tam za ním chodí?“

Je zaskočená. „Proč?“

„Kvůli tomu jeho zranění se strhlo hodně nepříjemností. Točí se kolem něj pár lidí, vo který máme zájem,“ vysvětluju a bezděky přitom pozoruju lidi na chodníku. Liberec už se probouzí, všichni spěchaj do práce.

„Jak do toho zapadá tvůj brácha?“ zeptá se Lenka rozumně.

Kouknu na hodinky. Není ani sedm. Musím někde v teple zabít dvě hodiny. Zkousím nasadit zkroušený výraz, ale ne moc, Helena říká, že přehrávám. Vzpomínka na Helenu mě trápí. Nic jsem jí neřekl. Měl jsem pocit, že nemám co. Uvázli jsme na mrtvým bodě. Já chci, aby odešla od vola, kterej ji ponižuje, vona ví, že by si se mnou pohoršila. Kouknu zpátky na Lenku, celou dobu si mě ustaraně prohlíží.

„Musíš někde bejt?“

Nejsem si jistej, jak to myslí. Polknu. „Až v devět.“

„Pojď ke mně domů.“ Už má zpátky na tváři ten svůj úsměv. A ještě něco dalšího, ale to neumim rozklíčovat.

V 9.12 vbíhám na stanici v Pastýřský. Kouří se mi od pusy, je pod nulou. Smrček a dva další, který neznám, už sedí v zasedačce. Smrček nechal kolovat nějaký fotky a tváří se popuzeně, když s omluvným gestem vejdu.

„...tady na té straně jsou rozmazaní, ale těchhle...“ Smrček se nakloní nad stůl a ukáže na jednu fotku, „...zhruba pět osob bych rád identifikoval. A to bude vaše práce, chlapi. Vás tří.“

Přitáhnu si židli a úlevou vydechnu. Oskar má na fotce hlavu otočenou na druhou stranu. A *není* zakroužkovanej. Zatím se to dá zachránit.

Sebevědomě se podívám Smrčkovi do tváře. „Můžu s váma na chvíli mluvit o samotě, pane majore?“

„Jestli mi chceš cpát omluvy, Pechu, nezájem. Soustřed' se,“ odpoví major.

„Ne. Ochrana zdrojů,“ snažím se vypadat důležitě.

„Jakejch zdrojů?“ zeptá se major nevrle.

Ukážu hlavou na vedlejší místnost. Smrček se neochotně zvedne. Následuju ho a zavřu za náma dveře. Tady zřejmě sídlí ta jeho Radka.

„Tak honem,“ procedí major, jen co se v malý místnosti ocitneme sami.

„Pane majore, mám nějaký informace, který vrhaj na případ trochu jiný světlo. Zdá se, že spor začal jako osobní. Je možný, že ta velká skupina neonacistů se k tomu přidala bez vědomí účastníků sporu, že jen využili situace. Taky bych se přikláněl k názoru, že Ladislav Miller není hlavou liberecký skupiny. Mám toho víc, ale potřebuju vědět, že když vám ty informace dám, zajistíte mýmu zdroji anonymitu a nebude stíhán,“ vykloupim ze sebe skoro na jeden nádech.

Major zbrunátní. „Za koho mě máš?“

„Nechci se hádat...“ zařadim trochu zpátečku.

„Kdo je to?“ vyštěkne Smrček.

„Můj brácha.“

Smrček mlčí a kouká na mě. Pak svěsí ramena a sedne si do křesla. „Nakolik je do toho namočenej?“

„Myslím, že trochu jo,“ odpovím opatrně.

„Je jeden z těch pěti?“ zeptá se Smrček s pohledem upřeným na desku stolu.

„Ne.“ Jinak bych se už ani nepokoušel mu pomoci.

„Fajn. To je dobře. Teď mi řekni, co víš.“

Vytáhnu z kapsy pomačkanej papírek s diagramem. Smrček na mě podivně civí. Přeríkám mu všechno, co vim, do co největších detailů, včetně toho, že bych měl bejt schopnej odhalit totožnost těch dvou Romů, co si evidentně začali.

„Co se týče tohohle útoku, dobrá práce, Pechu. Myslím, že můžu zařídit, aby naši vyšetřovali jen těch pět kluků, co jsem zakroužkoval. Z toho webu už ale Oskara pryč nedostanem. Po tobě chci, abys dokázal, nebo vyvrátil teorii, že se neonacisti jen napásli na osobním sporu jednotlivců. To bude zásadní pro klasifikaci trestného činu. A jakou roli v tom hraje Miller. S tím ti pomůže jeden z těch kluků uvnitř,“ mávne rukou k zasedačce. „Nebo ti aspoň vysvětlí, na čem jsme... A přestaň s těma umatlanejma papírkama! Na!“ Smrček mi podává fungl novejš zázpisník v koženéjch deskách s perem uvnitř. Zazubím se, abych mu udělal radost. Zajímalo by mě, jak provařenejš tenhle notýsek v určitejšch kruzích je. Obyčejně s sebou nenosím nic, co by mě spojovalo s policií. Poslušně si zapíšu:

1. DOKÁZAT ZAPOJENÍ NÁCKŮ DO SPORU PAVLA A DVOU ROMŮ
2. MILLEROVA ROLE V LIBERECKÝM HNUTÍ

Napadá mě pár věcí, který můžu zkusit, ale nic snadnýho to nebude. Smrček mě pozoruje. „Je toho na tebe moc? Můžu ti někoho přidělit, ale myslím, že pro tvůj zdroj bude lepší, když o něm bude vědět co nejmíň lidí.“

Zavrtím hlavou. „Máte pravdu, majore. Děkuju.“

„Ještě neděkuj,“ odpoví Smrček. „Přerušils mě, než jsem se dostal k tomu nejdůležitějšmu... Není to dobrý, Oliver. Ty se samozřejmě budeš držet toho, na čem jsme se dohodli, ale budeš mít voči i uši otevřený. To, co teď bude vykládat kapitán Vetchý, je naše naprostá priorita.“

Usměju se, abych zakryl znepokojení. „O co jde?“

„Nechám to na Vetchým,“ řekne Smrček a vstane. „Je to prvotřídní policajt.“

A já jsem vosk? „Chápu.“

„Chci, abys s ním spolupracoval, jak jen to bude. I v případě, že narazíš na něco, co se bude týkat Oskara. Možná *hlavně* v tom případě... Neměl bych přece jenom promluvit s tátou?“ podívá se na mě pátravě.

To by nebylo nejlepší. „Ne.“

„Pořád spolu chodíme plavat...“

„Ne.“

„Tak fajn. Jdem zpátky, než si začnou něco domejšlet,“ vykročí Smrček ke dveřím.

„Co jim řeknete?“

Smrček se neobtěžuje odpovédět a vchází zpátky do zasedačky. Hned si všimnu, že je tady vo jednoho chlapa víc. Zvedne se a jde ke mně s napřaženou rukou. Ze všeho nejdřív mě napadne, jestli není mírně autistickej, protože se zarputile dívá na svoji ruku místo na mě. „Vetchý. Vedu vraždy.“

Podívám se na Smrčka, jestli nejde o nějakej omyl. Vraždy? „Pech. Těší mě, pane. Ale nejsem si jistej...“

Vetchý ukáže na židli. „Posaďte se. Jste jediný, kdo o tom, o čem budu mluvit, nic neví. Podařilo se nám to udržet pod pokličkou. Nutno dodat, že prozatím.“

Sednu si. Tak jo, napínat umí. Moh by to už vybalit. „Rozumim.“

„Tak tedy. Druhého ledna se našlo tělo dívky. Romské dívky. Podrobnosti mám tady v těch dokumentech, můžete se na ně podívat, ale zatím to nesmí opustit stěny téhle místnosti. A prosím o naprostou diskrétnost.“ Vetchý mi vrazí do ruky desky, ve kterejch je několik listů.

„Budu hádat. Vy vidíte souvislost mezi mrtvou romskou dívkou a útokem na romskou bytovku.“

Vetchý se tváří nečitelně. „Tělo bylo objeveno u Kyselky, to je vzdušnou čarou devět set padesát metrů od bytovky. A před

deseti dnů bylo tělo identifikováno jako pozůstatky Jessiky Vargošové, jejíž rodina v tom domě bydlí.“

„Takže si myslíte, že jde o stejný pachatele? Napovídá něco u té vraždy tomu, že pachatelů bylo víc?“

„V podstatě toho z těla moc zjistit nejde, bohužel. Podle patologa byla Jessika v době nálezů těla minimálně měsíc po smrti.“

V krku se mi něco sevře. Strašně rád bych to smetl ze stolu s tím, že jde o dva nesouvisející případy. Ale co když ne? Mám strach. Mám vopravdu strach, že to má něco společného s Oskarem.

Vetchý se zvedá. „V klidu si to pročtete, a pokud budete mít dotazy, najdete mě na konci chodby.“

Zasedací místnost se pomalu vyklidňuje, u stolu zůstává jenom jeden chlápek, kterej hodně soustředěně pracuje na notebooku, a Smrček. Ten asi čeká, až dočtu. Stojí u okna zády do místnosti. Pustim se do toho.

První dokument je pitevní zpráva Jessiky Vargošové. Jak už mě Vetchý upozornil, tělo bylo v dost špatném stavu. Kůži pokrývaly puchýře způsobené vnitřními posmrtnými procesy bakterií, břišní dutina praskla v důsledku extenzivního nadýmání střev a ostatky byly tak křehké, že se nepodařilo dostat Jessiku na pitevnu v jednom kuse. Přesto bylo jako pravděpodobná příčina úmrtí označeno uškrcení. Na těle nebyly nalezeny žádné známky souboje ani další větší zranění, nicméně nelze je ani zcela vyloučit, protože tělo se již začalo navzdory venkovním mrazům rozkládat. Znásilnění není potvrzené ani vyvrácené. Oděv byl na mnoha místech potrhaný. Zajímavé je, že v nose a v břiše byly nalezeny larvy mouchy, což vzhledem k ročnímu období znamená, že tělo bylo poměrně dlouho skladováno na místě, kde teplota neklesla pod sedmnáct stupňů Celsia. Je tam spousta detailů, se kterými se nechci zdržovat, a tak přeskočím na dokument číslo dva.

Tím je hlášení jednoho z policistů vyšetřujících Jessičinu smrt. Začtu se pozorně. Devatenáctiletá Jessika byla nalezena den po Novém roce, tedy skoro před čtyřmi týdny. Objevila ji

skupinka dětí, kterým se zaběhl pes, ležela ve sněhu v křoví na břehu Nisy kousek za mostem u Kyselky, přesně sto padesát metrů od mostu. Koryto Nisy je tam schované v dolíku mezi zpustlým pozemkem bývalé Vratislavské kyselky a tramvajovou tratí. Identifikována byla Jessica až osmnáctého ledna, pomocí vzorku DNA, který poskytl rodinný příslušník. Pohřešovaná nebyla, rodina se domnívala, že si Jessica odjela do Německa vydělávat. Už v listopadu. Policisté vyslýchali její rodinu, jejího přítele, který se zdržuje ve stejném domě jako Jessičini rodiče, dále sousedy a bývalého zaměstnavatele. Prozatím bezvýsledně.

Zamyslim se nad tím. Jestli zmizela před dvěma měsíci, bude se těžko dohledávat, kdo, kde a s kým byl. Odlepím voči od papírů, právě když Smrček něco šeptá tomu chlapíkovi s notebookem. Ten stiskne ještě tři klávesy a pak odloží počítač stranou. „Pochopil jsem správně, že se budete zabývat Millerem?“

Přikývnu. „Ano.“

„Je tu taková věc. Analýza videí ukazuje na to, že právě Miller útok organizoval, nebo ho přinejmenším vedl. Máme jeho facebookovej účet, dva kolegové nad tím seděli tři dny, ale nic nenašli.“

„Předpokládáte, že Miller se svými kumpánama komunikoval na jiným kanále,“ hádám, co mi chce říct.

„Skoro určitě. Máme jeho telefon, ale nemůžu se dostat dovnitř,“ potvrdí.

„Nedostali jste soudní příkaz?“ ptám se, i když odpověď tuším.

„Soudní příkaz nařizuje Millerovi telefon odemknout. Každý trochu chytrej kriminálník prostě tvrdí, že heslo zapomněl,“ vysvětluje policajt. Teď už jsem si skoro jistý, že jde o počítačovýho specialistu.

Mrknu na něj. „Hacknout?“

Zavrtí hlavou. „Je to iPhone. Od roku dva čtrnáct má Apple iOS osmičky a vyšší.“

„To znamená?“ zeptám se a matně vzpomínám, kde jsem o tom už slyšel.

Ajtákovo obočí vyletí překvapením nad mojí neznalostí rychle nahoru, ale pak si stejně rychle sedne na původní místo. „To znamená, že se to hacknout nedá. Má to složitý kódování.“

Budu mu muset věřit. Zas tak moc mobilům nerozumím. Co chce po mně? Abych Millera přesvědčil, ať to heslo vydá? Zamyslim se. Možná by Oskara napadlo, jaký heslo by jeho kámoš moh mít.

„Kolik hesel se dá vyzkoušet? Je tam nějaký strop?“ zeptám se s nadějí, že odpověď bude zamítavá.

„Uvažujete správně,“ pochválí mě. Ale pak dodá: „Po deseti neúspěšnejch pokusech se data vymažou.“

„Fakt?“ Myslel jsem, že tohle se přidává do americkéjch thrillerů, aby měl film lepší zápletku. K tomu se samozřejmě nahlas nepřiznám.

„Fakt. Najděte si kauzu Apple versus FBI. Propíralo se to před třema rokama...“ Muž zaloví v kapse u saka. „To bude asi všechno, co k tomu mám. Tady je moje vizitka, kdyby něco.“

Přijmu kartičku s kontaktama a schovám si ji do kabátu. „Prohlídka Millerova domu neproběhla?“

„Na prohlídku baráku jsme soudní příkaz nedostali,“ zavrtí hlavou. „Bydlí v domě rodičů. Pokusili jsme se tam dostat po dobrým, ale otec nebyl vstřícněj.“

Když vyjdu z kanceláře, přepíšu si do notesu pod Millera HESLO. Je toho dost, co bych měl vyřešit. A nejdůležitější je zajistit, aby Oskar nebyl spojovanej s vraždou devatenáctiletý holky. Promnu si oči. Nejlepší způsob, jak toho dosáhnout, bude tu vraždu vyřešit.

Jaroslav

úterý, 29. ledna, 07.11

Dopíjím kafe a strkám hrnek do dřezu. Venku je jasno, bude větší mráz. Zvažuju, jestli jet autem, nebo to vzít pěšky. Od tý doby, co ze mě udělali majora, jsem toho moc pěšky nenachodil. Pýcha. Jdu do koupelny a stoupnu na váhu. Osmdesát šest kilo. Stárnout je hnusný.

Vrátím se do kuchyně a hrnek ve dřezu umeju. Kačenka nesnáší, když ho tam nechávám.

Kouknu na kalendář. Ještě dva dny, pak se zas všechno vrátí k normálu. Před osmi rokama se poslední lednovej den předávkoval heroinem náš jedinej syn Michal. Všechny ostatní děcka dostávaly zrovna vysvědčení, jen to naše si šlehlo zlatou. Koupil jsem nám tenkrát víkend v Alpách. Za vysvědčení. Za to, že se vrátil z léčebny rovnou do školy. Že se snažil. Místo do Alp jsme mu jeli na pohřeb.

Kdysi miloval snowboard, ve třinácti vyhrál regionální soutěž. Ten pohár je pořád u něj v pokoji, pokud vím. Nechodim tam. Kačenka tam uklízí, když nejsem doma.

Každej rok je to teď stejný. Od půlky ledna spolu přestáváme mluvit, jednatřicátýho žena nejde do práce a buď brečí doma, nebo na hřbitově. Večer jí volá sestra. Trvá to vždycky hodinu a půl, pak se Kačenka pustí do nějaký nesmyslný činnosti, jako žehlení už vyžehlenýho prádla ze skříně nebo přeskládání knížek na policích. Jednou měnila prádelní šňůry. Nic s nima nebylo.

A pak je klid.

Omotám si krk šálou, co mi dala letos k Vánocům, a nasadím si čepici. Nechce se mi strávit následujících čtyřicet mi-

nut v mrazu, ale vím, že mi pak bude líp. „Já jdu! Uvidíme se večer!“

Chvíli je ticho, pak se z ložnice ozve slabej hlas. „Dobře.“

Vždycky chodím z domu první. Kačenka pracuje v optice, začíná v devět. Ani nevím, jestli ji to ještě baví. Někdy mám strach se jí na tyhle věci ptát.

Já se do práce pokaždý těším. Asi mám kliku na lidi kolem. Jako na toho mladýho z Prahy. Začínal u mě. Jsem rád, že ho zas vidím.

Pech mi připomíná našeho Michala. Nebo to, čím Michal moh bejt. Byl takový bystrý, veselý dítě. Snažim se pamatovat si ho takhle. Většinou mi to nejde. Když mě chodí v noci strašit, aby mě obvinil z toho, co se mu stalo, stojí vyklepanej ve dveřích ložnice, hystericky se směje a vyhrožuje mi, že jestli mu nedám dva tácy, v noci mě a mámu zabije. Pak začne brečet, sveze se na podlahu, tam se třese a vykřikuje ty nejsprostší slova, co jsem kdy slyšel. Můj chlapeček. Než si pro něj přijeli, popral se se mnou, zkroutil jsem mu ruce za záda a dal mu klepeta. Podělal se do kalhot.

Když jsme ho pohřbili, nasadil jsem svoje nejlepší lidi na tu partu, která ho k tomu dostala. Rozprášili jsme jeden gang z Jablonce a jeden z Proseče. Čtyři z těch parchantů ještě sedí, jeden chcípnul ve výkonu trestu. Šel jsem se na něj do pitevny podívat.

Nebe je ocelově modrý. Musí bejt deset pod nulou. Ještě pár minut a jsem v kanceláři.

„Dobrý den, Vladěnkó,“ houknu nalevo a pak mrknu na svoji sekretářku, která právě vychází z mé kanceláře: „Dobrý den, Radko!“

Radka se dneska tváří vážně. „Dobrý den, pane majore! Brzy ráno byl výjezd. V zasedačce na vás čeká kapitán Vetchý.“

Vetchý stojí u okna, a když se otočí, tváří se příšerně. „Kávu?“ napadne mě.

Neodpoví a podává mi fotky. „Ještě tam mám kluky.“

Na první fotce je bílá tvář lemovaná černýma zmrzlýma vlasama pokrytýma krupkama ledu. Oči jsou vytrěštěný, tvář

opuchlá, pusa je zkřivená. Na druhý fotce je krk s tenkou černou linií. „Vlasec?“ hádám.

„Nejspíš.“

„Kde?“ zeptám se stroze.

„Nový Svět. Bude to ve zprávě.“

Novej Svět. To není tak daleko od místa, kde se našlo tělo Jessiky. „Známe ji?“

„Měla u sebe doklady,“ zamračí se Vetchý ještě víc. „Je to Monika Jakešová, pohřešovaná od prosince.“

To je měsíc, měsíc a půl? „Co si myslí koroner? Mohla tam ležet celou tu dobu?“

„Možná. Je to šest týdnů, celou dobu mrzlo.“

Na třetí fotce je trup, napůl vysvětlenej, se známkama napadení zvířetem. „Znásilněná?“ zeptám se a podívám se na fotku zblízka.

„Podle současných odhadů ne.“

Na další fotce jsou nohy oběti. Jedno chodidlo je obnažený, jsou na něm dlouhý škrábance. „Hádám, že bota u těla nebyla? A tohle jsou známky vlečení?“ ukážu na dlouhý šrámy.

Vetchý přikývne. „Tu botu jsme zatím nenašli.“

Najít by se měla, může označovat místo prvotního útoku. Nejspíš na to už taky pomyslel. „Kolik máte k dispozici lidí?“

„Dvanáct.“ Vetchý má nečitelnej výraz v obličejí.

„Potřebujete víc?“

„Zatím ne.“

„Fajn.“ Mám pocit, že mi chce ještě něco říct. „Váš názor?“

„Zatím nebyly nalezeny žádné známky potyčky, žádné stopy po emocionálním výlevu v podobě ran do obličeje, nic osobního. Čisté usmrcení zezadu. A příprava. Prostě touha zbavit ji života, navíc naplánovaná. Je to zvláštní. A k tomu ji objevili ve strouze Nisy. Autem se tam nedá dojet. Někdo ji tam musel donést, pokud tedy nepředpokládáme, že jde o místo činu.“

Podívám se na poslední fotku. Je na ní tělo vyfocený ze vzdálenosti asi třiceti metrů. Okolo je nízké porost, které by tělo

zakrejšval v létě. V zimě je ale poměrně snadno viditelný. „Kdo ji objevil?“

„Paní, které se zaběhl pes.“

„Ty stopy na těle jsou od toho psa?“ zeptám se tiše.

„Ne,“ odpoví rozhodně Vetchý. „Jsou starší, zanesené.“

„Nějaký nápad, proč se tělo nenašlo dřív?“ ptám se a doufám, že mi neřekne, že ji pachatel někde měsíc držel. Nebo drželi? Mohlo jich bejt víc?

„Zatím ne,“ řekne zamýšleně Vetchý. „Jediná stopa je ta linie na krku. Byla vysoká sto sedmdesát dva centimetrů, linie po škrncení vede skoro vodorovně, vrah je vysoký. Troufám si tvrdit, že vyšší než stopětasedmdesát, možná až sto sedmdesát osm centimetrů.“

Přemejšlim, s čím bych mu moh ještě pomoci. „Motivy už asi máte rozpracovaný z doby pohřešování?“

„Jistě,“ odpoví Vetchý a odkašle si. „Nechám vám poslat složku.“

„Děkuju. Média?“

„Zatím je to pod kontrolou. Vyjde tisková zpráva.“ Jen co to řekne, napřímí se a koukne se ke dveřím.

„Prosim, nebudu vás zdržovat, kapitáne.“ Podávám mu zpět fotky.

„Jsou vaše, majore. Dál budeme pracovat se zprávou od koronera.“ Vetchý na mě kejvne a odkráčí. Je to jeden z nejschopnějších lidí, jaký jsem kdy potkal. Zřejmě to souvisí s faktem, že nemá žádný osobní život. Dostat tu Michalovu drogovou partu za mříže, usvědčit nejen ty, co ho přímo zásobovali, ale i ty, co chod drogového obchodu umožňovali nebo se na uchovávání zboží podíleli, to všechno byla hlavně jeho zásluha. Nikdy nezapomenu, co pro mě udělal.

Jdu k sobě do kanclu a zapínám počítač. Několik novejších vykradenejších bytů, dvě přepadení. Projdu si detaily, přiřadím případy pod správný oddělení. Otevřu mail.

Stáhnou složku Moniky Jakešové. Pohřešovaná byla od dvacátého druhého prosince. Její zmizení nahlásili rodiče, když

nepřijela předchozího dne odpoledne domů do Šumperka na vánoční prázdniny. Její telefon byl nedostupný a kamarádka, kterou rodiče kontaktovali, si nemohla vzpomenout, kdy ji viděla ve škole naposled. Studovala na liberecké univerzitě pedagogickou fakultu. Třetí ročník, dvacet dva let. Měla přítele, se kterým se údajně vídala velmi málo. Podle výpisů z telefonu je to podnikatel Marcel Votýpka, starý čtyřicet jedna let, toho času ženatý, dvě děti. Monika byla prokazatelně naživu v pondělí sedmnáctého prosince, kdy psala ve čtrnáct hodin zápočtový písemný test z lingvistiky. Zápočet získala. V sedmáct hodin odeslala jednu textovou zprávu ze svého mobilního telefonu. V úterý večer měla jeden nepřijatý hovor. Bydlela v podnájmu ve vesnici Proseč nad Nisou, spadající pod Jablonec nad Nisou, do školy jezdila tramvají číslo jedenáct, spojující Jablonec nad Nisou s Libercem. Byt 1 + kk (o rozloze 19 m²) v rodinném domě, který si pronajímala od majitelů domu, má vlastní vchod. Majitelé se na jejím pohybu ten týden nemohou shodnout. Zmizení se tedy odhaduje na dobu mezi pondělím večer a pátkem večer. Marcel Votýpka, se kterým podle jeho slov udržovala pohřešovaná milenecký vztah zhruba dvanáct měsíců, byl poslední předvánoční týden prokazatelně v Rakousku v apartmánu Haus Leonhard v Ramsau am Dachstein a lyžoval se svou novou přítelkyní na ledovci. Před dvěma týdny bylo aktivní vyšetřování pozastaveno pro nedostatek stop.

Vyhledám si místo nalezení těla na podrobný mapě. Od jejího bytu je to pořád kus cesty. Představuju si, jak ji majitelé domku skladují ve sklepě, dokud se jedný noci nerozhodnou odnést ji podél trasy tramvaje — mrknu znovu do mapy — asi pět set metrů směrem na Jablonec. Nedává to smysl.

Oliver

úterý, 29. ledna, 12.50

Ukecal jsem Lenku, aby mě protáhla na pokoj Pavla Smetánky. Jestli ho fakt napadli, potřebuju to mít z první ruky, a ne z doslechu od Oskara. A hlavně, musím z něj dostat nějaký jména. Sedím v prázdném pokoji na chirurgickém oddělení převlečený do proužkovaného flanelového pyžama, pod kterým mám na kůži nalepený dva drátky a krabičku. Čekám, až pro mě přijde Lenka s kamarádkou. Mělo by to klapnout, na oddělení je jeden doktor a ten má zrovna pauzu. Návštěvní hodiny začínají až za hodinu, neměl by nás nikdo rušit.

Ozve se zaklepání a vejde Lenka. „Lehni si na lůžko, paciente. Za chvíli přijde kolegyně. Bude ti muset stačit třicet minut.“

Doufal jsem, že dostanu aspoň hodinu, tohle nebude snadný. Natáhnu se na postel. Lenka se na mě usměje. Roztržitě ji poplácám po zadku. Už druhý den po sobě ji zdržuju. Měla by teď vyspávat po noční, protože v šest večer zase nastupuje na směnu. Je až moc hodná.

Vejde silná černovláska a kejvne na Lenku. Lenka podrží dveře a černovláska roztlačí postel. Připadám si blbě, ale trvá to jenom chvíli, hned jak zaparkuju na Pavlově pokoji a sestřičky odejdou, už se plně koncentruju.

Pavlovo lůžko je zvednutý do polosedu a Pavel čučí do mobilu. V uších má sluchátka. Line se ke mně zkreslenej šustot metalu. Zvednu jednu ruku do vejšky a zamávám. Trochu jak loutka. Dělán, co můžu, abych upoutal pozornost nějaký Pavlovy nezanepřázdňný mozkový buňky. Chvíli to vypadá jako nadlidskej úkol, pak sebou trhne a vytáhne jednu pecku sluchátka z ucha. „Co? Děje se něco?“

Nasadím tupej výraz a zašeptám. „Nehledali mě tady?“
„To nevím. Kdo?“ zeptá se trochu znuděně.

Třicet minut. Musím ho zaujmout, nastolit pocit sounáležitosti a vytáhnout fakta. „Benga přece. Všude tady choděj.“

Pavel se ušklíbne. „Cos proved?“

„Spíš co sem neproved. Vůbec nevím, kolik toho věděj. Byla u toho taková malá coura, jestli jim vykvákala...“ Zarazím se, kousnu se do rtu a chvíli na něj čumím. Čumí na mě zpátky. Pak změním téma. „S čím tu seš?“

„Já?“ zeptá se nedůvěřivě Pavel a ruka, kterou si chtěl nasadit zpátky pecku sluchátka do ucha, se na chvíli zastaví.

Zasměju se. „Je tu někdo jinej?“

Pavel udělá neurčitý gesto rukou se sluchátkem. „Něco natrženýho. Zejtra du zas na ultrazvuk, pak se uvidí.“

Soupeřit se sluchátkama je těžký. „Takže vlastně dobrý? Já ne. Budou mě ještě voperovat. Zdrhal sem, skočil sem ze střechy garáže, ale blbě sem dopad, mám zlomenej kotník. Prej nevěděj, kolik šroubů mi tam maj dát, ale určitě deset.“

Pavel se na mě podezřívavě podívá. „To je nák moc, ne?“

Přehnal jsem ten počet? „Taky sem jim to říkal.“ Holky byly toho názoru, že když nechám nohy pod dekou, tak nic nepozná. A protože má povinnej klid na lůžku, nemůže se ani přijít podívat. „No a jak sis to natrh ty? Co to vlastně je? Játra, nebo slinivka? Já byl dycky dobrej na lidskou anatomii.“

„Játra,“ řekne Pavel neutrálně. „Bylo toho víc, už sem tady tejdén. Přepadli mě.“

Výborně. Konečně to někam vede. Dokonce i to sluchátko teď leží pokojně na dece před Pavlem. „Jo? A kdo?“

„Byli dva.“ Pavel se teď tváří drsně.

„Co chtěli? Mobil?“ snažím se ho rozpovídat.

„Ne...“ mávne rukou. „Já je znám. Dali mně igelitku přes hlavu, ale poznal sem je po hlase.“

Vyvalim voči, abych udržel jeho zájem. „No a čím si je teda tak nasral, jestli to není tajný?“

„Tajný by to možná bylo,“ zasměje se suše Pavel, „kdybych to věděl. Nemám vůbec páru. Chodil sem s jejich sestřenkou, ale to už je dávno. Našla si jinýho frajera a pak vodjela.“

Teď. *Teď* mi to docvaklo. Ty dva případy *maj* spojitost, ale jinou, než si Smrček a spol. myslí. Pavel byl napadenej minulou neděli. To bylo dvacátýho. *Osmnáctýho* Jessiky rodina zjistila, že jejich dcera není v Německu, ale na patologii. „Ty vole, ještě řekni, že to byli Jessiky bráchanci!“ vykřiknu a vim, že tuhle část případu mám v kapse.

Pavel sebou škubne. „Co vo tom víš?“

Vsedě se předklonim a finguju fanouškovský nadšení. „Byl sem u tý bytovky, kámo. Ty seš ten slavnej Pavel! No počkej, až to řeknu kámošům, že mě dali na pokoj k celebritě.“ Přihloupě se rozchechtám. Pak si vzpomenu, co Helena říkala vo tom přehrávání, a zmlknu.

„Já nejsem žádná...“ začne nejistě Pavel, pak se radši zase stáhne trochu do sebe. „To šlo mimo mě.“

Teď už tu svoji etudu jenom dohrávám, to nejdůležitější mám. „Ale jako vodplata dobrý, ne? Rozbili sme jim vokna i držky, můžeš na nás bejt pyšnej.“

Pavel na to nic neřekne.

Opru se zase do polštáře a náležitě u toho zaskučim. „Sakra, au, já to nedávám... no tak se netvař, jako že ti to vadí. Nebo ty ses těšil, že si to s nima vyřídíš pěkně sám, až vodsud vylezeš? Neblbni, tohle bylo dobrý.“

„Možná,“ odtuší Pavel. Když si umanu, že ještě dostanu na nahrávku jeho vztah k Millerovi, jeho pravá ruka se zas nebezpečně blíží sluchátku. „Přece nebudeš nakrknutej. Gábor ti chtěl udělat radost, teď za to bručí.“

Pavel vypadá nespokojeně. Nic neříká a šmejdí očima po displeji mobilu. Nevim, kolik času mi zbejvá, než si pro mě holky zas přijedou. Střílím od boku. „A cos teda udělal tý Jessice, když tě podvedla s tím druhým frajerem?“

„Kdo říká, že sem jí něco udělal?“ zavrtí znuděně hlavou Pavel.

Jestli to nebyl von, tak si fakt myslí, že odjela do Německa. „No tak asi něco řekla bráchancům, ne?“ zkusim ho zas rozmluvit.

„Těžko,“ řekne bez zájmu. Nebo to hraje? Uvažuju, jak znovu upoutat jeho pozornost, když si najednou nasadí zpátky sluchátko. Ztratil jsem ho. Co znamenalo to *těžko*? Že jí nic neudělal, takže bratrancům nebylo co žalovat, nebo, a to by bylo mnohem zajímavější, se Pavel podřekl, protože Jessiku zabil von? *Těžko* si mohla jít stěžovat, když byla mrtvá?

Do pokoje vtrhne černovláška. Odbrzdí moji postel a začne ji tlačit ke dveřím. „Promiňte, spletli jsme si oddělení. Pan primář vás chce vo patro vejš.“

Otočim se, abych na Pavla kejvnul, ale ignoruje mě i můj přesun. Napadne mě, že kdyby mi dal Smrček dva tejdny a volnou ruku, moh bych toho zjistit mnohem víc. Přesně tímhle způsobem. Stačilo by tvářit se, že jsem někdo jinej.

Oskar

úterý, 29. ledna, 14.15

Sedim na vokně u schodiště do třetího patra, kde je chirurgický oddělení, a čekám, až se objeví Oliver. Jsem z něj nervózní, po telefonu vypadal pěkně nasranej. Z nějakýho důvodu si myslí, že když je nejstarší, může si hrát na tátu a peskovat mě. Z matiky budu mít kvůli tomu za dva, protože jsem tu písemku dneska úplně podělal, blbě jsem přečet zadání, to já normálně nedělám. Chci jít do Prahy na ČVUT, nejlíp na stavárnu. Tvářim se, že je mi brácha ukradenej, ale chtěl bych bydlet v Praze s ním. Vim, že s žádnou holkou nebydlí. Ale teď mě sere. Nemá se mi montovat do života. To video by se nějak přežilo. Určitě. Třeba to ani nepůjde vzít jako přípustnej důkaz. Někdy to tak je. Ale tohle bráchovo vměšování vůbec nemám zapotřebí.

Pavla jsem viděl dvakrát. Nejspíš si mě ani nepamatuje. Dělá zvukaře různěm kapelám, jinak se strejdou spravuje lidem elektriku. Jeho strejda má firmu. Pavel s ním vyrůstal, rodiče asi nemá. To vim vod Ládi. Se mnou se Pavel nebaví. A taky Pavel není skinhead. Brácha je úplně mimo. Láďa asi je, ale to není to samý jako heilhitlerák. Teda kecý má blbý furt, ale von má blbý kecý úplně vo všem a vo každým. S Láďou bych se taky nebavil, nebejt Lindy. Jenže Linda má bráchu ráda a vidí na něm jen to dobrý. A mně do toho nikdy nic nebylo. A pak je tu ještě jedna věc.

Asi před rokem a půl jsem šel z tréninku, ujel mi bus a nechtěl jsem čekat půl hodiny na další, tak jsem šel zkratkou pod tratí. Je tam takovej napůl tunel, napůl podchod. Byl jsem asi ve dvou třetinách, když za sebou slyším dupot. Začal jsem utíkat, ale z podchodu jsem se nedostal. Strhli mě za batoh a asi mně podrazili nohy, protože jsem přistál naplocho na ksichtě. Sebrali mi peněženku, mobil a boty. Když jsem se bránil, ten větší mě podržel a ten druhý do mě začal bušit.

A v tu chvíli přiběhli Láďa s Pavlem, něco na ně křičeli a pak se všichni servali. Musel jsem v tu chvíli vodpadnout, páč jsem se probral na trávníku před podchodem, když mě Láďa profackovával. Pochcal jsem se. Dostal jsem zpátky boty a mobil, ale peněženku ne. Asi udělali obchod, nevim. Převlíknul jsem se do tepláků z tréninku. Láďa mi řek, ať přijdu v pátek na koncert nějaký kapely. Vod tý doby se bavíme. S Lindou jsem začal chodit asi dva měsíce po tom přepadení.

Přemejšlim, jestli mě brácha bude nutit vyzpovídat Pavla a jestli za to nedostanu nakládačku, až se Láďa vrátí z lochu. Nebo dřív. Vod někoho jinýho. Ani nevim, jestli je Láďa v týhle komunitě kápo. Vim, že chci Lindu, a s Lindou jde její brácha. Vim, že mu dlužim. Ale nevim, co doprdele dělám tady.

Okolo jde už potřetí ta samá sestra. Vodněkud ji znám, má příšernej černej příčesek a visačku Monika Blechová. „Za někým jdete?“

„Ne,“ odseknu.

„Můžu vám nějak pomoci?“

„Ne,“ opakuju se a vytáhnú mobil, aby jí došlo, že s ní mluvit nebudu.

Zastaví se, prohlídne si mě vod hlavy k patě, vzdychne a zase odklape ve zdravotních dřevákách.

Zvednu se a vyrazim po schodech dolů, když se mi v kapse rozezvoní mobil.

Je to brácha. „Seš ve správný budově?“

„Jo. Áčko. Pátý patro. Umim číst,“ připomenu mu.

„Co matika?“ vyzvídá, úplně mimo mísu.

„Naser si.“

„Oká,“ vezme to Oliver. To je na něm fakt dobrý, že se neuráží. „Jsem tam za dvě minuty.“

Brácha se vynoří na schodech za mnou. Jde seshora, ne zespoda, jak jsem čekal. A má na sobě pyžamo.

Vyvalim na něj voči. „Co to má bejt?“

Oliver se zasměje. „Pojď se mnou do auta.“

Snažim se, aby nepoznal, jak rád ho vidim. Vždycky byl bezvadnej brácha. Bylo mu patnáct, když jsem se učil jezdit na kole. Naši se mnou neměli trpělivost, byl jsem srab. Brácha mě bral hrozně vážně. Pokaždý když nasedám na kolo, tak si vzpomenu, jak mi držel sedlo. Drží mi sedlo i teď? Chce mě vytáhnout ze srabu, nebo to dělá pro sebe?

V autě se Oliver rychle oblíká. Je zima. „Vypadáš starší,“ řekne pak nelogicky.

Co to je za blbou poznámku? „Jsem starší.“

„Vo měsíc, byl jsem tady na Vánoce,“ řekne Oliver zamyšleně a trochu se nadzvedne, aby si ve stísněným prostoru dopnul kalhoty.

„Možná rostu po cukroví. Už mi řekneš, proč lítáš po venku v pyžamu? Mám mámě říct, že ti možná hrabe?“ Ať mi proboha nevypráví, že v tomhle převleku klátí nějakou zdravotní sestru.

Oliver se samolibě usměje. „To je na delší vysvětlování. Řekněme, že jsem si byl popovídat s kamarádem tvýho kámoše. Vod tebe teď potřebuju něco jinýho.“

Trochu se mi uleví. Takže za Pavlem nemusím. Oliver mě ale chytne za loket a podívá se mi zblízka do vočí. „Znáš Jessiku?“

„To je přezdívka?“ udělám ksicht a škusnu rukou, aby mě pustil.

Brácha nechá můj loket na pokoji a poposedne si na sedadle. „Nehraj blbýho, Oskare.“

„Ne, vole. Se s nima netahám,“ řeknu otráveně, protože se mi nelíbí, že už chce zase vyšetřovat mě.

„Brácha, jestli budeš u výsledku, tak takhle nemluv.“

Mám pocit, že se mi snaží zkazit náladu, co to jde. „U jakýho výsledku, doprdele? Jestli mě nabonzuješ poldům, tak řeknu našim... tak jim řeknu, žes ve čtvrtáku zbouchnul...“

„Oskare, brzdi,“ napomene mě rychle. „Já jsem na tvojí straně. Ale víš, jak dlouho mi trvalo zjistit, že seš nácek? Třicet dva minut.“

To si stoprocentně vymyslel. I kdyby měl štěstí a proklíkal se k tomu blbýmu videu, který na síti našel, extra rychle, tak si to rozhodně nestopoval. Navíc vim, jak rád mě straší. Dělal to vždycky. Mlčím, na chvíli mi vypadnou slova. Já si dokážu představit, jak to vypadá zvenku, ale to je právě vono, Oliver to vidí jenom ze svého úhlu pohledu, vůbec nic nechápe.

„Jak dlouho to bude trvat poldům tady na stanici?“ přisadí si ještě.

„Já nejsem ná... Proč se v tom sakra tak angažuješ?“ vyjedu nakonec.

Oliver strčí klíčky do zapalování a posměšně vyfoukne vzduch. „Páč seš můj brácha, vole. Něco ti povím. Ten váš *ušlechtilý* čin pomsty Pavla Smetánky je podle libereckýho oddělení aktem nenávisti vůči etniku. A je spojovanej s vraždou Jessiky Vargošový v listopadu loňskýho roku. Takže hned jak tě nějaký vyšetřovatel identifikuje na videu z Vratáku nebo nějaký super kámoš práskne, žes tam byl, budou tě rovnou podezřívát i z rasově motivovaný vraždy Jessiky Vargošový. Za to je dvacet let natvrdo,“ řekne přísně brácha a začne s náma couvat.

Jessika je mrtvá? Pavlova Jessika? Měla krásný dlouhý vlasy, skoro po pás. A velký dudy, ale jinak byla hubená. Kdyby neměla tak krákoravej hlas, byla by fakt nádherná. Pavel říkal, že když s ním chodila, kouřila skoro dvě krabky denně. V osmnácti. To je fakt nářez. Ale podle Oliverova výrazu na rakovinu plic ne-umřela... „Co se jí stalo?“

„Patolog si myslí, že byla uškrcená,“ řekne Oliver jakoby nic a pak se předkloní a rozhlídne se, než vyjede z areálu nemocnice. Přemejšlim vo tom, co řek. Patolog si *myslí*. Myslí? To to neví jistě? Hned si představim Jessiku rozřezanou na pitevně. Nemám koule se vyptávat.

Chvíli oba mlčíme a pak se na mě brácha otočí. „Tak mluv, Oskare. Dělej.“

Co si vlastně představuje? Že nějakým záhadným způsobem vim vo všem, co se v Liberci děje? „Nic vo ní nevím. S Pavlem se rozešli už v létě. Viděl jsem ji jednou, nemám s ní nic spo-lechného.“

Oliver pokejvá hlavou. „Musíš mi s něčím pomoct.“

Proč už dopředu tuším, že se mi to nebude líbit? „S čím?“

„Musíme dostat heslo Millerova mobilu. Znáš ho?“

Předpokládám, že myslí to heslo, ne Millera. „Ses posral?“

„Jak se jmenuje jeho holka?“

„Nevím, jestli má holku, a i kdybych věděl, nejsem podrazák,“ odfrknu.

Oliver se přestane usmívat, kousne se do spodního rtu a vypadá fakt nasraně. Jsme pár bloků vod našeho baráku. Zbytek cesty ani jeden z nás nic neříká, a když Oliver zaparkuje a já chci vystoupit, chytne mě za bundu. Teprve teď mi dojde, že se jenom nechtěl rozčilovat za jízdy, že jsme spolu ještě neskončili.

Brácha se ohlídne přes rameno, myslim, že proto, že ve fil-mech to vypadá cool. Přemejšlim, jestli si připadá jako drsnej polda z nějakýho seriálu. Pak na mě zas začne vybalovat ty svý teorie. „Oskare, v policejní zprávě, kterou mám v mailu už vod pátku, stojí, že jistej Ladislav Miller, toho času ve vazbě, je hla-vou liberecký neonacistický organizace.“

Upřeně se na mě kouká. Asi si myslí, že pozná, co si myslím. Jenže já si nic nemyslím.

„Je to pravda, brácha?“

„To já nevím,“ odpovím popravdě.

„Cože?“

„Já to nevím!“ zakřičím, ale pak si uvědomím, že jsme pár metrů vod baráku a že jestli nechci, aby se vo náš spor zajímali ještě naši, tak bude lepší bejt potichu.

„Oká. Doufal jsem, že řekneš, že není, Oskare.“

Nemám mu co říct. Gábor je fajn kámoš, ale furt je na něko-ho nasranej. Má spoustu kamarádů a ještě víc nepřátel. „Myslel jsem, že vy polišové máte na tyhle zabavený mobily nějakýho svýho hackera?“

Oliver na mě civí, jako kdyby přemejšlel, jestli jsem ještě moc blbej na to, co mi chce říct.

„To možná máme, ale tohle je sólo akce, brácha. Vo který vim jenom já a jedna další osoba. Výměnou za to, že tvoje fotky z minulý středy zmizej ze spisu.“

Nebudu tvrdit, že to na mě neudělalo dojem. Chvíli vo tom dumám. „A co to video?“

„Zatím nic. Sorry. Dělam, co můžu,“ řekne brácha míň ostře.

„Pro mě, nebo pro sebe?“ vypálím.

Hned jak to vypustim z pusy, je mi jasný, že jsem přestřelil. Hrozně chci slyšet, jak mě má rád. A teď mu to bude jasný a bude se mnou manipulovat stejně jako s těma tunama holek, co měl ten rok po vejšce, když nastoupil k libereckýmu útvaru.

Snažim se to zamluvit. „Můžu se dostat k němu domů.“

„Má tam to heslo?“ Už je zas natěšenej jak malej kluk.

„Myslím, že jo.“ Doprdele. Vždycky nakonec udělám, co chce. To mě sere nejvíc. Heslo by neměl bejt problém. A do baráku se dostanu snadno. Moje holka je přece Láďova ségra. Akorát tuhle informaci si nechám pro sebe, takže budu muset zahrát trochu toho divadýlka.

Oliver

úterý, 29. ledna, 20.24

Čekám na Kyselce na Oskara, slíbil, že mě vezme s sebou k Millerům, až půjde hledat Láďovo heslo. Zajímalo by mě, jak to brácha chce navlíknout, aby ho Láďovi rodiče pustili samotného k synovi do pokoje.

Už je tma. Lamy žlutě osvětlují hromady sněhu na chodnících, proti světlu se vynořují obrysy jednotlivých vložek, co padají k zemi, a přede mnou i za mnou je slyšet, jak v korytu bublá Nisa. Stojím na mostě. Dokonale vpuštěný místo, a to je sotva půl devátý večer.

Když Oskar konečně vystoupí z tramvaje, má dobrou náladu. Čekal bych, že bude aspoň trochu vyklepanej, ale možná ho fakt zas tak dobře neznám. Prohodíme pár slov a Oskar mizí na cestě za mostem. Ukázal mi, kterej dům to je. Když jsme se na týhle akci domlouvali, trval na tom, že sem přijdem až po osmý, že Láďův otec nebude doma, protože v úterý večer chodí do hospody. Úterý je dneska. Zatím to jde dobře. Jsem tu dva dny a myslím, že začínám obstojně rozplítat klubko událostí, který vedly až k demonstraci. Hned jak dokážu, že Miller není žádný velký neonacistický zvíře, což by se mělo potvrdit, až se dostanem do jeho telefonu, začnu se zabývat tou vraždou.

Zabzučí mi zpráva. Lenka. Tenhle tejděn má samý noční. CO DELAS? svítí na mě z displeje.

MUZU ZAVOLAT? zeptám se místo odpovědi.

MAME TU DOKTORA. DEJE SE NECO?

JEN BYCH TE RAD VIDEL.

Chvilí neodpovídá. Displej pohasne.

O minutu pozdějc se zas rozvrní a probudí. CO DELAS RANO
V SEST?

Pošlu jí smajlíka.

Je mi zima. Měl bych si koupit rukavice. Strašně mě zajímá, jak si Oskar vede. Možná jsem ho přecenil. Nebo ho chytili a je v průseru? Jdu, pak už běžím směrem k domu, ve kterém Oskar zmizel. Míjím branku a brodim se sněhem podél plotu vejš do kopce. Zkusím, jak plot drží, a pak ho přelezu. S žuchnutím dopadnu na druhý straně do závěje a ztuhnu. Na tuhle stranu zahrady vedou dvě okna v přízemí a jedno v patře. Svítí se jen v jednom dole. Je mi jasný, že ráno tady budou vidět moje stopy. Teď je naštěstí už tma. Hrnu před sebou sníh, jak se rádoby plížím k domu. Mám ho i v botách. Nejdřív kouknu do zhasnutýho okna. Nic se tam nehejbe. Pak se posunu k tomu rozsvícenýmu. Stojím vedle zdi a poslouchám. Nic. Nakouknu.

Pokoj je malej, žlutě vymalovanej. Na stěnách visej plakáty nějakých hudebních skupin, řek bych. Žádnou z nich neznám. Naproti oknu stojí gauč a skříň, na gauči je pohozený oblečení. A noha. Když se ještě trochu posunu, vidím tam sedět blondátou holku. Evidentně se nudí, krouť si vlasy před vobličejem. Vedle okna je stůl a na něm loket v mikině. To je brácha. Zhluboka se nadechnu a vydechnu. Dál si prohlížím pokoj. Pod gaučem jsou pohozený pohorky. Vytáhnu ten blok od Smrčka a zapisuju to, co považuju za jména kapel. Knihy nikde nevidím a zbytek pokoje není nijak osobní. Začínám se nudit.

Nakonec vytáhnu i mobil a vyfotím pokoj z několika úhlů. Pak napíšu bráchovi esemesku.

JAK TO JDE?

Zrovna pípne Oskarův mobil, když vtom se bez zaklepání otevrou dveře. Oskar sebou trhne, ale do tváře mu nevidím. Ve dveřích stojí hubenej chlap se strništěm na hlavě i na tvářích. Čekám, co řekne nebo udělá, ale neříká nic. Je to ještě divnější, než kdyby Oskara seřval. Chlápek jakoby zavravorá a opře se o rám, pak se podívá mým směrem, něco zamumlá a odejde.

Dveře nechá otevřený. Vidím, jak se Oskar pohne a za chvíli se zvedá a odchází.

Otočím se do tmy, a jen co se trochu rozkoukám, vyrazím zpátky k plotu. Vpravo se objeví kužel světla, nejspíš z baterky. Doprdele. Vyrazím plnou rychlostí. V ruce mám jak debil furt ten blok. Blbě se opřu o vršek plotu a sjedu na druhý straně po držce do sněhu.

„Stůj!“

Mám pocit, že reju čumákem ve sněhu jak nějaký sněžný prase. Nasrat nasrat nasrat. Najdu zas rovnováhu a pak běžím dál do kopce, na opačnou stranu, než jezdí tramvaj. Zastavím se až po deseti minutách, uprostřed pole, za mnou nikdo.

Nemá cenu se vracet stejnou cestou, moh by na mě čekat. Stočím to vo devadesát stupňů a jdu směrem k Vratislavicím. Je mi příšerná zima, na otevřeném prostranství fouká a v botách mám kaluže. Trvá mi další tři čtvrtě hodiny, než dojdu k zastávce tramvaje. Volám bráchovi, teď už by měl bejt doma.

„Oskare?“

„Ty vole, tos byl ty, vid’?“ zeptá se trochu pobaveně a trochu vyděšeně.

„Hádej.“ Kdyby mi nebyla tak děsná zima, taky bych si možná myslel, že to bylo vtipný.

„Ty si myslíš, že žiješ v nějakým špionážním filmu, ne?“ sjede mě brácha přes telefon.

„Ty ne?“ zavtipkuju.

Oskar trochu ztiší hlas. „Víš, jak tam na mě čuměli? To totálně vypadalo, jako že jsem měl odvíst pozornost.“

„Jak ses z toho vysekal?“ zajímám se.

„Nakonec jo. Byl jsem totiž stejně vyděšeněj jak voni. A Láďův táta pak se mnou šel kus k zastávce. Měl jsem strach, jestli se tam zas nepřířítíš,“ vyčte mi.

„Nejsem amatér,“ namítnu, ale hned mi dojde, že to tak dneska moc nevypadalo.

„Fakt? A jak to, že tě Miller za tím voknem viděl?“

„Fajn, jedna nula pro tebe...“ Ze zatačky se už blíží tramvaj. Na zastávce nikdo není.

„Taky že jo. Já mezitím skóroval,“ chlubí se Oskar. „Zezadu na monitoru počítače měl Láďa přilepenej takovej ten barevnej lepicí papírek, vypadá to jako seznam čtyř čísel. Chceš to přečíst?“

„Radši bych si pro to dojel,“ navrhnou. „Seš doma?“

Tramvaj zabrzdí a já nastupuju.

„Skoro,“ odpoví brácha.

„Za dvacet minut se stavim. Jo a brácha, budu ti u nás na stanici držet fleka,“ zasměju se a lovím v peněženke dvacku na lístek z automatu. Furt to tady funguje stejně, jenom ta cena lístku se mění.

„Děkuju, nechci, i když je fakt, že mě to docela chytlo,“ přizná Oskar.

„Dyt' říkám. Máš moje geny.“ Brácha se zachechtá. Jsem rád.

Oliver

pátek, 1. února, 10.07

Sedíme v zasedačce, Smrček vykládá, jak se případ vyvíjí, a tváří se přitom důležitě. Moh bych to zrovna tak prezentovat já, protože většinu tohohle *vývoje* jsem způsobil. Je pátek a ke všemu pololetní prázdniny, Tylka včera dostala první výzvo a první mobil. Se psaním to ještě není valný, pokud se teda nepočítá, že umí vyfukat TATA, MAMA, TYLKA, OSKAR, OLIVER, PES a PICA, kde to poslední samozřejmě znamená *pizza*, a tak mě bombarduje směsí poloslov a smajlíků. Sedím po Smrčkově levý ruce a celkem v klidu jí odepisuju pod stolem.

„...Takže když se nám předevcírem dostalo díky kolegovi Pechovi do rukou heslo k Millerovu mobilnímu telefonu, což bylo mimochodem 0666, rozklíčovali jsme značnou část sítě

neonacisticky smýšlejících jednotlivců z Liberce a Jablonce. Nutno podotknout, že Miller zřejmě opravdu je, a to i přes svůj nízký věk, hlavou liberecké organizace. Během několika dní dáme dohromady tým, který se bude skládat z detektivů i techniků a jehož cílem bude spojit Millera s několika incidenty za poslední zhruba rok a půl, protože to je přesně doba, po kterou...“

Tylka mi posílá řádek emotikonů. Brokolice, mrkev, sanitka, bljící smajlík, teploměr, nemocnice, vysmátej smajlík. Napadne mě, že Tylky případ zřejmě nerozlousknu. Přehodím na chat s mámou.

JE TYLKA DOMA?

Mamka okamžitě odpoví. NE, JSME NA JESTEDU NA SJEZDOVCE. PROC?

Protože se mi snaží namluvit, že je v nemocnici. JEN TAK.

Přepořlu Tylky zprávu Oskarovi. V další esemesce se ho ptám, jestli tomu rozumí. Smrček pokračuje:

„...a tak bychom měli nadále vyšetřovat oba případy, tedy vraždu Jessiky Vargošové a útok na bytovku ve Vratislavicích, jako dva různé činy, které pouze zdánlivě spojuje postava Pavla Smetánky. Vraždou slečny Vargošové se nadále bude zabývat kapitán Vetchý a jeho tým. Útokem, stejně jako dalšími rasově motivovanými případy ublížení na těle nově sestavený tým...“

V ruce mi zavrtní mobil. Píše Oskar. TO BYL VTIP. NECO JAKO ZELENINA JE TAK HNUSNA, ZE BYCH Z NI DOSTALA HORECKU A JELA DO NEMOCNICE, HAHA.

Trochu Oskarovi závidím. Že je uprostřed. Má jakž takž vztah s oběma z nás, kdežto já a Tylka už jsme jiná generace. Já měl první mobil někdy na druhém stupni a dotykáč jsem si koupil asi z druhý brigády. Tylka ani neví, jak vytáčet číslo na telefonu s kolečkem.

„...se s kolegou Pechem rozloučíme. Díky, poručíku. To je vše, prosím kapitána Vetchého, aby se za mnou za půl hodiny stavil.“

Dívám se, jak se všichni zvedají. Pak vyběhnu za Smrčkem na chodbu. „Moh bych vidět, co jste vytáhli z Millerova mobilu, majore?“

„To není tak snadný. Ale pojd' se mnou do kanceláře, možná mám něco, co tě bude zajímat.“

Když za sebou zavřu dveře, Smrček se sehne ke stolu a ze spodního šuplíku vytáhne vytisknutej přepis chatu mezi Ladislavem Millerem a Oskarem. Zběžně to prolitnu. Nic, z čeho bych moh usuzovat, že Oskar věděl, do čeho se hodlá namočit. Vlastně si dost dobře moh myslet, že s Millerem a dvěma nebo třema klukama půjdou vrátit nakládačku, co schytral vo pár dní dřív Pavel. Nebo si lžu do kapsy? Dokážu bejt objektivní? A je normální, abych omlouval to, že brácha chodí přepadávat lidi s kamenem v ruce?

Smrček mi papír zas vezme. „Promiň, to nevpustí zdi týhle budovy. A vim, co si myslíš. Ale bylo to jenom jednou.“

Jenže každej nácek nějak začíná. „Co když se nepoučí, majore?“ zeptám se a okamžitě lituju, že jsem to vypustil z pusy.

Smrček vypadá zaskočeně. „Obávám se, že od toho má otce.“

Kterej nic neví. „Mám to na něj prásknout?“

„Nerad bych rozhodoval o věcech, který se netýkaj policie, ale pouze vaší rodiny. Na druhou stranu, obecněj postup při přestupku nebo kriminálním činu rozhodně je uvědomit rodiče... Ale taky jsem ti slíbil, že Oskara vynecháme.“

Jo, Oskara vynecháme. Aby neměl záznam. Aby dostal druhou šanci. „Moh bych vás poprosit o dvě věci, majore?“

„Dopředu nic neslibuju,“ zamračí se.

„Moh byste s Oskarem promluvit? Vystrašit ho? Mě nebere moc vážně,“ přiznám.

Smrček se na chvíli odmlčí. Pak si odkašle a řekne: „To můžu. Podívej se, máme teď hodně starostí s těma vraždama v korytě Nisy. Lidi začínaj říkat, že v 11ce jezdí vrah a kdesi cosi. Pošli ho k nám v neděli na oběd. To bude klid...“

„Děkuju,“ řeknu a pokejvu hlavou.

„A ta druhá věc?“ zeptá se Smrček trochu podrážděně.

Vim, že nemůžu natahovat ruku donekonečna, ale tohle je podle mě sakra dobrý nápad. „Miller do toho útoku zatáhnul hodně Jablonečáků. Ale podle toho, jak se na něj vobraceli, mi přišli v převaze. Početní i psychologický. Chtěl bych se do jejich skupiny infiltrovat a sundat jejich hlavu stejně, jak jste sundali hlavu liberecký organizace, toho Millera.“

Jaroslav

středa, 6. února, 20.18

„Pane majore?“

Otočím se. Je to Vetchý. Vypadá sklesle jako obvykle, a to to bejval chlap, po kterým všechny baby letěly. Pořád má charisma, ale mám pocit, že tahle práce mu sebrala životní šťávu.

„Ano?“ Přistihnu se, že si přeju, aby to byla nějaká drobnost. Už jsem v práci dvanáct hodin, chystal jsem se zvednout kotvy, jen nesu pár papírů na zejtra děvčatům do kanceláře.

„Máme tu pohřešované dítě. Můžete zařídit zprávu do médií?“
Podává mi spis.

„Jistě. Všechno v pořádku, kapitáne?“

Pokrčí rameny. „Je to dvanáctiletá dívka. Ztratila se v 11ce.“

„Dneska?“ ujišťuju se, jestli tomu dobře rozumím.

„Před dvěma hodinami. Jdeme do terénu. V tomhle počasí nemůže být přes noc venku.“

Jestli je venku. Holčičky se kradou.

Vetchý mizí v kanceláři a já jdu se spisem rovnou za sekretářkou. Je to dobrá duše a má cit pro jazyk. Měla by to napsat vona, ne ty mladý holky na tiskovém oddělení. „Radko, prosím vás!“

Má na sobě kabát. Jsem jí vděčnej, že tady se mnou takhle tvrdne. Chvilí jsem dokonce přemejšlel, jestli ji nepozvu na skleňičku. „Ano?“

„Promiňte, máme tu větší případ. Mohla byste mi ještě s něčím pomoci?“

Radka se zarazí a zbledne.

„Radko? Jste v pořádku?“ zeptám se, když položím spis na stůl a vona pořád stojí v kabátu před věšákem.

„Já musím... já mám...“ zadržne se a polkne.

„Je vám špatně?“ napadne mě a jdu jí pomoci z kabátu. Možná se jí v něm ve vytopený místnosti zamotala hlava.

„Ne, pane majore,“ zamumlá Radka a už se na mě zas dívá tak oddaně jako vždycky.

Měl bych jí někdy říct, že si vážím jejího nasazení. Proseděla tady v kanceláři nejlepší léta, teď je jí přes čtyřicet a ani se nestihla vdát. „To jsem rád,“ komentuju to ale jenom a pak už ji zasvěcuju do případu. „Je to pohřešovaná dívka. Teprve dvanáct let. Budu potřebovat zprávu pro média a upozornění pro hlídky. Tady jsou podklady. V poště budete mít obrazovej materiál, hned to zařídím. Jste zlatá.“

Poklepu jí jemně na rameno. Zčervená a pak odvrátí hlavu, abych to neviděl. Já to vidím, ale jaksi nevím, co s tím. Vrátim se do kanceláře, znovu zapnu počítač a vytáhnu z novejšch hlášení veškerý další podklady. Pohřešování oznámil otec, fotka dcery je z jeho mobilu. Všechno přepošlu Radce a začtu se do hlášení pozornějc.

Alena Suchá se ztratila dnes odpoledne, když přejížděla z Jablonce do Liberce. V Jablonci bydlí s matkou, v Liberci u otce bývá ve středu a každý druhý víkend. Matka ji naposledy viděla ráno, než odešla do školy, ale v 17.45 s ní mluvila po telefonu těsně předtím, než měla Alena v 17.51 nastoupit na tramvaj číslo jedenáct. Otec měl Alenu vyzvednout v 18.18 na Fügnerově ulici v Liberci, ale zpozdil se v práci a Alenu nejprve hledal v obchodním domě Forum, podle svých slov jí neustále volal, ale Alena telefon nezvedala. V 19.00 volal bývalé manželce, která mu potvrdila, že Alena měla v úmyslu na tramvaj nastoupit, nebo jí to alespoň ještě v 17.45 tvrdila. Matka Alenu na tramvaj nevyprovázela, podle jejích slov je dívka soběstačná a matka

měla již jiné plány. Od devatenácté hodiny byl dívčin telefon nedostupný. Alenin otec je v současnosti členem zastupitelstva města Liberec, proto bylo po dívce vyhlášeno pátrání již v 19.30. A ještě jedna věc. Alena trpí silným astmatem a epilepsií. Pokud není astmatický záchvat včas podchycen a není-li včas nasazena léčba, může dojít k epileptickému záchvatu, v jehož důsledku dívce hrozí udušení zapadlým jazykem. Podle slov matky měla Alena inhalátor vždy při sobě, tedy i v době zmizení.

Jen co dočtu, už mám v doručení poště šest vět od Radky pro tištěná média a text pro televizního moderátora spolu s Aleninou fotkou. Podle statistik je hlavní zpravodajská relace pro získání pozornosti veřejnosti nejúčinnější. Jenže to pro nás taky znamená nárůst zcestnejch stop a falešnejch svědků. Od zítřka bude muset jedna z holek v kanceláři pracovat jenom na tomhle případu. Bude třídit zprávy, přijímat hovory a upozorňovat na ty věrohodný. Zvednu sluchátko stolního telefonu a zavolám jedny z nich, že má zejtra velkej den. Myslim přitom na Alenu, která se ztratila v tramvaji. Bude ještě někdy ona mít svůj velkej den? Co se to hergot mezi Jabloncem a Libercem jenom děje? Máme tam černou díru požírající mladý holky?

Linda

pátek, 8. února, 18.11

Oskar už tejdén neviděl svého bráchu. Čím dál víc vo něm mluví. Asi k němu má nakonec blíž, než se dělal. Tím se trochu mění moje plány. K lepšímu, samozřejmě. Protože tohle bude mistrovský dílo. Akorát teda musím počkat, až se ten přiblíblej pol-da vobjeví. Oskar pořád řeší, že se jeho brácha moh do něčeho namočit. Jenže nežijem v americkým filmu, český poliši choděj po dvou. Nebo po čtyřech, ha. Podle mě někde kalí.

Placatíme se s Oskarem v jeho pokoji na gauči. Máme zamčeno a puštěnej film. Je pátek, takže jeho otec neprudí. Oskar byl dneska mimo, trochu mě to zamrzelo, nejsem ničí matrace. Tak dělám smutnou. Jenže von si toho ještě nevšimnul a mě už to začíná nudit.

Oskar leží na boku a brouzdá na instáči, mobil má zvednutej tak, abych na displej neviděla.

„Mám jít domů?“ zeptám se naoko pokorně.

„Proč?“ otočí se překvapeně na záda a vytipne instagram.

„Protože jsem ti asi už k ničemu,“ řeknu ublíženě a tvářím se jako chudinka.

Oskar na mě chvíli zírá, mám pocit, že se vrací z jiný galaxie. „Co?“

„Tak čau.“ Neřeknu to hystericky, spíš tak nějak líně.

Protáhnu se jak kočka, mám na sobě jenom tílko a kalhotky. Vim, že zírá. Jsem jeho první holka. Jasně že mě nenechá odejít.

„Děcka, večere!“ zabuší na dveře paní Pechová a zas jde. Je docela fajn, neprudí, asi je ráda, že aspoň ví, kde Oskar je, i když se určitě nemůže dočkat, až mě Oskar vymění za model z gymplu. Bez příbuzenstva v lochu.

Oskar mě chytí za ruku. „Neblbni, Lindo. No tak.“ Stydlivě mě pohladí po předloktí. Přijde mi to komický.

„Oskare, když jsem tady, chci, aby ses mně věnoval. Podívej.“ Přimhouřím voči a odvrátím dramaticky hlavu jako herečka ve starým filmu. Měla bych přitlačit na pilu. „Já to doma nemám lehký, macechy se bojím...“ Vždycky Anně před Oskarem říkám macecha, zní to tak pohádkově a zálučně...

„...otec je strašně nasranej a brácha...“ Podívám se mu zpříma do vočí. „Oskare, proč je vlastně můj brácha v hajzlu, a tebe ani nevyslychali? Máš nějakou protekci, nebo co?!“

Říkám to jenom tak, aby se cejtil blbě a snažil se mě udobřit, ale zarazí mě, jak poplašeně pustí moji ruku. Za moment už se ovládá, uvolní ramena a usměje se. Ale já to viděla. Na něco jsem kápla.

„To si myslíš?“ zeptá se s předstíraným humorem.

„A je to tak?“ řeknu vodměřeně.

„Co chceš, Lindo?“ Řekne to tak zvláště. Napadne mě, že není tak průhlednej, jak se dělá.

„Co můžu chtít?“ opáčím. „Co pro Ládu můžeš udělat? Můžeš ho dostat ven z basy?“

Oskar zase spustí ramena. „Koukej... ne, nemůžu s tím nic dělat. Myslej si, že organizoval tu bitku.“

„A zkoušels to, něco s tím dělat?“ zpovídám ho a vysmeknu se, když mě chce neohrabaně vzít kolem pasu.

„Lindo, sedni si.“ Zkouší mě ovládat. Takhle to fungovat nebude.

Navleču si mikinu a řeknu: „Nesednu.“

„Sedni si,“ opakuje.

„Čekaj nás,“ vysvětlím a vestoje se soukám do džín.

„Je jim to jedno,“ odporuje Oskar.

Zapnu si knoflík u kalhot a ušklíbnu se: „Tylce ne.“

Oskar se usměje. Ségra na něj platí. Já to vim a on ví, že to vim.

„Já jsem to zkoušel. Zkoušel to i můj brácha. Akorát teď nevim, kde brácha je, no,“ kroučí se Oskar. Už mi to leze na nervy. Jeho brácha je asi velký zvíře, když si pro něj poslali do Prahy a když dokázal Oskara vysekat z průseru, za kterej půjde můj brácha sedět. Za kterej de facto *sedí*, protože do vazby za ním ani nemůžou návštěvy, a to je ještě horší, než kdyby už byl ve vězení.

„Co si myslíš, že má k večeri Láda?“ zavolám na něj zpátky do pokoje, když vycházím ze dveří, jenom abych ho naprdla a neměl šanci mi odpovědět.

Oskar ale příběhne na chodbu a chytí mě za ruku. „Vydrž, Lindo.“

„Oskare, já se doma bez bráchy bojím,“ přeladím zas na jinou notu. Když se mi nedaří zapůsobit na jeho smysl pro vinu, zkusím to přes soucit. „Kdyby... kdyby mi chtěla něco udělat... zastal by ses mě?“